

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

79-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 21 И 22 АПРИЛ 2009 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „План за действие за градска мобилност“

(2009/C 200/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява съжаление, че Комисията не успя да публикува очаквания план за действие за градска мобилност, тъй като това би могло да ограничи потенциала на политиката за градска мобилност;
- приветства многобройните инициативи в областта на градоустройствената политика, които възникнаха на равнище ЕС, както и вече оказаната финансова подкрепа от страна на ЕС за редица дейности в тази област, и поради това счита, че е необходимо политическият обхват на политиката за градска мобилност да продължи да бъде разширяван отвъд мерките, предвидени в Зелената книга;
- подчертава колко е важно да бъдат осигурени подходящи механизми за финансиране, както и механизми за гарантиране на ефективността на партньорствата. Ето защо КР подкрепя модел, в който плановете за градска мобилност се изпълняват посредством устойчиви дългосрочни публично-публични/публично-частни споразумения или т. нар. споразумения за мобилност;
- призовава Комисията да създаде инструмент за финансиране, който би насърчавал градските и метрополните райони да изготвят плановете за мобилност. Регионите и градските райони следва да имат пряк достъп до този финансов инструмент, така че решението за ползването му да не зависи от одобрението на държавите-членки. Плановете за градска мобилност следва да бъдат отговорност на самите градове;
- призовава Европейската комисия също така да придаде добавена стойност на този процес чрез финансиране на схеми за стимулиране, за отличаване с награди и обмен на най-добри практики. В становището на КР относно Зелената книга беше предложен еквивалент на схемата „Син флаг“ за целия ЕС, оценката по която да се дава, въз основа на специфични показатели, на градски райони с ниски нива на замърсяване и задръстване.

Главен докладчик: сър Albert Bore, член на градския съвет на Birmingham (UK/ПЕС)

Отправен документ

Сезиране от Европейския парламент на 10 март 2009 г.

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

Основни послания

1. изразява съжаление, че Комисията не успя да публикува очаквания план за действие за градска мобилност, тъй като това би могло да ограничи потенциала на политиката за градска мобилност;

2. приветства инициативата на Европейския парламент да изготви доклад по собствена инициатива и решението му да се консултира с Комитета на регионите;

3. приветства многобройните инициативи в областта на градоустройствената политика, които възникнаха на равнище ЕС, както и вече оказаната финансова подкрепа от страна на ЕС за редица дейности в тази област, и поради това счита, че е необходимо политическият обхват на политиката за градска мобилност да продължи да бъде разширяван отвъд мерките, предвидени в Зелената книга. Предвид потенциалните ползи от засилената и устойчива градска и метрополна мобилност, която може да допринесе за качеството на живот на европейските граждани, живеещи в градска среда, за декарбонизацията и намаляването на зависимостта от изкопаемите горива, както и за икономическата конкурентоспособност, би било уместно ЕС да поднови усилията си в тази политическа област. Разглежданите въпроси следва да бъдат съгласувани, а в контекста на принципа на субсидиарност ЕС следва да подпомага дейностите на местно и регионално равнище чрез разпространяване на най-добри практики, обмен на опит и насърчване на научните изследвания и технологичното развитие;

4. отбелязва, че ЕС вече предоставя значителна подкрепа за научните изследвания, свързани с градската мобилност, в областта на регулирането на обществения транспорт и опазването на околната среда. Отговорът на КР във връзка със Зелената книга на Комисията относно градската мобилност подчерта потенциалната добавена стойност в дългосрочна перспектива от насърчването на плановете за градска мобилност, каквито например вече са изготвени в някои френски и германски градове, с оглед на по-широкото им разпространение в градовете на Европейския съюз, като средство за борба с натоварването на пътното движение в градовете и замърсяването на околната среда; обявява се обаче за по-голямо включване на градовете във финансираните от ЕС научноизследователски проекти в областта на градската мобилност, управлението на обществения транспорт и въпросите на околната среда. Това може да се извърши чрез съответно изменение на научноизследователските програми;

5. подчертава колко е важно да бъдат осигурени подходящи механизми за финансиране, както и механизми за гарантиране на ефективността на партньорствата. Ето защо КР подкрепя модел, в който плановете за градска мобилност се изпълняват посредством

устойчиви дългосрочни публично-публични/публично-частни споразумения или т. нар. споразумения за мобилност. Тези споразумения за мобилност следва да могат да привличат средства от частния сектор, както и от програми на местно, регионално и национално равнище;

6. счита, че ЕС трябва да разработи в тясно сътрудничество с ЕИБ иновативни финансови инструменти за финансиране на необходимата инфраструктура за устойчива мобилност и за инвестиции в автомобили с ниски емисии на въглероден двуокис. Макар да приветства инициативите, разработени в тези области досега, Комитетът счита, че е необходимо да се направи решителна крачка и от изолирани пилотни проекти да се пристъпи към широко разгръщане на инициативите по цялата територия на Съюза. Споразуменията за мобилност биха улеснили създаването на мощни сдружения на заинтересованите страни, които да могат да поемат риска, свързан с високите нива на кредитиране, необходими за по-нататъшното разпространение на устойчива широкомащабна транспортна инфраструктура;

7. подкрепя предложението, съдържащо се в проектодоклада на Европейския парламент, в рамките на финансовата перспектива 2014—2020 г. да се разгледа възможността за европейски финансов инструмент, който би позволил съфинансирането на:

— плановете за придвижване в градска и метрополна среда (плановете за градска мобилност) и

— инвестициите в градската и метрополната мобилност, които отговарят на целите на Съюза в областта на околната среда и в социално-икономическата област;

8. призовава Комисията да създаде инструмент за финансиране, който би насърчавал градските и метрополните райони да изготвят плановете за мобилност. Регионите и градските райони следва да имат пряк достъп до този финансов инструмент, така че решението за ползването му да не зависи от одобрението на държавите-членки. Плановете за градска мобилност следва да бъдат отговорност на самите градове. Често пъти проектите на местно и регионално равнище зависят от осигуряването на подходяща комбинация от публични и частни инвестиции, а ролята на ЕС е да улеснява този процес;

9. призовава Европейската комисия също така да придаде добавена стойност на този процес чрез финансиране на схеми за стимулиране, за отличаване с награди и обмен на най-добри практики. В становището на КР относно Зелената книга беше предложен еквивалент на схемата „Син флаг“ за целия ЕС, оценката по която да се дава, въз основа на специфични показатели, на градски райони с ниски нива на замърсяване и задръстване;

Общи бележки

10. ефективните, ефикасни и устойчиви системи за градски транспорт имат голям принос за икономическата конкурентоспособност на градовете, регионите и Европейския съюз като цяло. Прилагането на принципа на субсидиарност води до заключението, че развитието на тези системи е отговорност на съответните местни и регионални власти, но въпреки това Европейският съюз може да участва в този процес чрез разпространяване на най-добри практики, улесняване на съвместното учене, ускоряване на процеса на трансфер на технологии и осигуряване на достатъчна степен на съвместимост на използваните технологии, за да се улесни свободното движение на автомобили между държавите-членки;

11. тъй като световната рецесия се задълбочава, а европейските предприятия се борят да запазят пазарен дял на все по-конкурентните световни пазари, ЕС трябва да се превърне в образец и да даде своя принос, за да се гарантира, че качеството на градските инфраструктури за движение на хора и стоки дава предимство на европейските предприятия пред световните конкуренти, вместо да подкопава тяхната конкурентоспособност. Ето защо е наложително да се съхрани динамиката на инициативата за градска мобилност, която доведе до публикуването на Зелената книга през септември 2007 г., а ЕС трябва да се ангажира с конкретни действия, за да осигури напредък по тази програма;

Препоръки относно проектодоклада на Европейския парламент

Ускоряване на европейските научни изследвания и иновации в областта на градската мобилност

12. подкрепя незабавното преразглеждане, оценяване и хармонизиране на съществуващите градски статистики и бази данни, с цел да се анализира нуждата от подобрения в тях;

13. подкрепя незабавното създаване на европейски интернет портал и форум относно градската мобилност, с цел да се улесни обменът и разпространението на информация, добри практики и иновации, свързани най-вече с насърчаването на устойчив транспорт;

14. подкрепя предложеното учредяване на годишна европейска награда за изключителни и общоприложими инициативи и проекти в областта на транспорта, но предлага това да стане като част от въвеждането на еквивалент на схемата „Син флаг“ в ЕС, оценката по която да се дава, въз основа на специфични показатели, на градски райони с ниски нива на замърсяване и задръствания;

15. подкрепя разработването на нова програма CIVITAS, но препоръчва да бъдат преразгледани и подобрени, доколкото това е възможно, механизмите за насърчаване на широкото разпространение на знания и иновации, създадени в рамките на проекти по програмата CIVITAS;

16. изразява принципната си подкрепа за увеличаване на финансирането на програмата за научноизследователска и развойна дейност в областта на интелигентните транспортни системи, но признава, че осъществяването на амбициите за интеграция и оперативна съвместимост на системите представлява сериозно предизвикателство;

Насърчаване на оптимизацията на различните способи на придвижване: насърчаване на устойчивата мобилност в градското пространство с добавена стойност за Съюза

17. изразява твърдата си подкрепа за разпространението на „интегрирани планове за устойчиви придвижвания в градска среда“ (планове за градска мобилност), като обаче се отчитат потенциалните проблеми, свързани с принципа на субсидиарност. Въпреки че ЕС има роля за насърчаване на изготвянето на тези планове в контекста на разпространението на добри практики, решението за съставяне на плановете следва да се вземе от съответните градове и региони, така че да бъдат включени и извънградски зони, чиито жители редовно пътуват до своите работни места в града.

18. изразява твърдата си подкрепа за предложението финансирането и съфинансирането от ЕС на проекти в сектора на градския транспорт да бъдат предоставяни, при условие че съществуват интегрирани планове за мобилност, което би представлявало допълнителен стимул от страна на ЕС за разработването на такива планове;

19. изразява твърдата си подкрепа за изготвянето на насоки за стимулиращо финансиране от страна на ЕС в рамките на съществуващите инструменти на регионалната политика за координирани национални и регионални инвестиции, дейности и проекти за градския транспорт и извънградските зони, чиито жители редовно пътуват до своите работни места в града, при положение че тези инвестиции съответстват на екологичните и социално-икономическите цели на ЕС, включително постигането на оперативна съвместимост между всички видове транспорт. КР подкрепя също така въвеждането на европейски финансов инструмент в рамките на финансовата перспектива 2014—2020 г., който би позволил да се съфинансират плановете за градска мобилност, като се подпомагат не проекти, а резултати, които отговарят на целите на ЕС в областта на околната среда и в социално-икономическата област, и призовава да бъде проучена възможността за предоставяне на по-ранно финансиране за малки пилотни инициативи. Комитетът препоръчва освен това да бъдат потърсени по-амбициозни инструменти, които да осигурят финансиране в по-широк мащаб с цел подпомагане на изпълнението на плановете за градска мобилност, при условие че съществуват публично-публични/публично-частни споразумения за градска мобилност, които да привличат средства от частния сектор, а също и от програми на местно, регионално и национално равнище;

20. приветства инициативата за проучване относно установени практики за интегриране на тарифи (включително чрез карти с памет) и би насърчил евентуално проучване относно предоставянето на информация при комбиниран транспорт в агломерациите на ЕС; призовава също така да бъде проучена оперативната съвместимост на картите с памет, с цел в бъдеще те да бъдат валидни в различни метрополни зони в ЕС;

21. подкрепя призива към Комисията да изготви доклад относно градските пътни такси и възможността за изготвяне на насоки за тези такси, както и за пътните такси за достъп до големите градове и техните централни зони. Въпреки че сложността на подобна инициатива е значителна, от нея могат да бъдат извлечени съществени ползи, най-вече по отношение на приноса ѝ за изготвяне на съгласувани планове за градска мобилност, както и като крачка напред в посока към създаването на интермодални системи за плащане „на едно гише“;

Градски транспорт: промишлен сектор и европейски технологии, които трябва да бъдат взети предвид в рамките на Лисабонската стратегия и на плана за възстановяване на европейската икономика

22. изразява твърдата си подкрепа за въвеждането на европейска инициатива за стандартизация и сертифициране на съоръженията по отношение на безопасност, удобство (шум, вибрации и т.н.), оперативна съвместимост на мрежите, достъпност за лица с ограничена подвижност, устойчив транспорт и чисти технологии на двигателите, въз основа на одит на емисиите на въглероден двуокис;

23. изразява твърдата си подкрепа за предложението значителна част от кредитите, освободени от плана за възстановяване на европейската икономика, да бъдат насочени за финансиране на текущи инвестиции и проекти в сектора на градския транспорт, които могат да бъдат подкрепени незабавно, стига тези инвестиции да съответстват на целите на ЕС в областта на околната среда и социално-икономическата област;

По-добра съгласуваност с други политики на ЕС

24. приканва Европейската комисия да насърчава постигането на по-голяма съгласуваност на местно равнище в рамките на и с други политики на ЕС, като политиките в областта на околната среда, устойчивото градско развитие, транспортирането на пътници и товари в извънградските райони, изменението на климата и регионалната политика;

25. отново призовава за създаване на механизъм на равнище ЕС за отчитане на напредъка в изпълнението на плановете за градска мобилност, който може да послужи като пример за други градове. Този процес трябва да започне с финансирано от ЕС сравнително проучване на градовете в ЕС и техните подходи за намаляване на задръстването, подобряване на околната среда и осигуряване на по-устойчиви видове транспорт, включително немоторизиран транспорт.

Брюксел, 21 април 2009 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE